

ชบ ยอดแก้ว : คนดีศรีสังคม -

สาขารองของกลุ่มออมทรัพย์แบบพัฒนาครอบครัวชีวิต

พิทยา บุขรารัตน์*

ข้อมูลจำเพาะ

ชบ ยอดแก้ว เป็นชาวจังหวัดสงขลาโดยกำเนิด ปัจจุบันอายุ 60 ปี สมรสกับนางปราณี ยอดแก้ว มีบุตรชายหญิงรวม 5 คน จบการศึกษาระดับประถมศึกษาจากโรงเรียนบ้านแค ตำบลแค อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา และจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนประชานุฎ อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา แล้วเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนฝึกหัดครูสงขลา จังหวัดสงขลา จนจบประโยค ครุมูลในปี พ.ศ. 2497 และสอบได้วุฒิ พป.พม. ในเวลาต่อมา เข้าศึกษาต่อจนจบครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) จากวิทยาลัยครูสงขลาในปี พ.ศ. 2525

หลังจบการศึกษาได้เข้ารับราชการเป็นครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสงขลาเรื่อยมา จนกระทั่งปี พ.ศ. 2521 ครูใหญ่โรงเรียนวัดน้ำขาวใน ตำบลน้ำขาว อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา เกษียณอายุราชการครูขบจึงเขียนหนังสือเสนอตัวขอไปรักษาการแทน และได้เป็นครูใหญ่โรงเรียนวัดน้ำขาวในระหว่างปี พ.ศ. 2522 - 2535 เป็นเวลา 13 ปี พร้อมกับการริเริ่มโครงการ “การพัฒนาประสิทธิภาพบุคคล” ในตำบลน้ำขาวเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2522

ปัจจุบันลาออกจากราชการครูใหญ่โรงเรียนวัดน้ำขาวในก่อนถึงเวลาครบเกษียณอายุราชการเพื่อออกมาช่วยชาวบ้านพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างเต็มรูปแบบ ด้วยแนวคิดและปรัชญาที่ว่า “ความทุกข์ของคนอื่นก็มีมากเหมือนกัน แต่เรามีโอกาสกว่า จึงเป็นครูได้แค่นี้ ผมก็คิดว่าต้องช่วยสังคม”

* นักวิจัย, สถาบันทักษิณคดีศึกษา

เริ่มต้นที่โรงเรียนวัดน้ำขาวใน อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา

ท่ามกลางการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมตามนโยบายรัฐบาล และแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ ในห้วงเวลากว่าสามทศวรรษ ผลพวงของการพัฒนากลับส่งผลให้พื้นที่ชนบทส่วนใหญ่เสื่อมโทรม ชาวบ้านยังคงดำเนินชีวิตอยู่ด้วยความยากจนแร้นแค้น เกิดภาวะล้มละลายทางเศรษฐกิจและความเป็นชุมชนล่มสลาย ชาวบ้านพากันอพยพจากหมู่บ้านเข้ามาหางานทำในเมือง ชาวบ้านขาดความมั่นใจในตนเอง ขาดความภูมิใจในการพึ่งพาตนเองและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นพื้นฐานและรากเหง้าในการดำเนินชีวิตตามศักยภาพและบริบทแวดล้อมมาแต่อดีต

ภาวการณ์ดังกล่าวจะนำชาวบ้านไปสู่ทางตัน แต่ก็มีชาวบ้านส่วนหนึ่งได้คิด และกลับล้ามาแสวงหาการพึ่งตนเองอย่างใหม่ โดยอาศัยการเรียนรู้และการส่งเสริมประสบการณ์อันยาวนาน ชาวบ้านเหล่านั้นลงมือปฏิบัติด้วยตนเองเพื่อแสวงหาคำตอบและทางเลือกเข้าสู่กระบวนการทัศน์ใหม่ที่เน้นการพึ่งตนเอง ทั้งเป็นผู้สามารถถ่ายทอดเชื่อมโยงคุณค่าของอดีตกับปัจจุบันที่เรียกขานกันต่อมาว่า “ปราชญ์ชาวบ้าน”

ครูชบ ยอดแก้ว เป็นอีกคนหนึ่งที่ “ทักษิณคดี” ภาคภูมิใจในความเป็นคนใต้ และเรียกขานยกย่องได้ว่าเป็นปราชญ์ชาวบ้าน

แนวความคิดของครูชบ ยอดแก้ว ที่จะพัฒนาชุมชน ตำบลน้ำขาว อำเภอจะนะ จังหวัด

สงขลา หลังการมารับตำแหน่งครูใหญ่โรงเรียนวัดน้ำขาวในเมื่อปี พ.ศ. 2521 นั้น เกิดจากความตระหนักในความเปลี่ยนแปลงของสังคมตำบลน้ำขาวที่เป็นไปในทางเสื่อม “ชาวบ้านยากจนขาดแคลนทุนทรัพย์ ใจผู้ร้ายชุกชุม จนเกิดคดีลักขโมยและปล้นจี้กันเป็นประจำ อีกทั้งชาวบ้านยังหันไปมีว่สมอบายมุข ประพฤติไปในทางมิชอบ ปัญหาโรคภัยชุกชุม หมู่บ้านไม่สะอาด ปัญหาความแตกแยกทะเลาะเบาะแว้งในชุมชนชนชาวนากับเจ้าหน้าที่ราชการขัดแย้งกัน แต่ละคนถือหลักตัวใครตัวมันและต่างคนต่างอยู่” **ข้อสรุปเบื้องต้นของครูชบ ก็คือ การแก้ปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าว จะต้องใช้วิธีการเอาเศรษฐกิจนำการพัฒนา คือ แก้ปัญหาความขาดแคลนยากจนก่อน แล้วปัญหาด้านอื่น ๆ ก็จะคลี่คลายไปเองโดยนำเอาการ “ออมทรัพย์แบบพัฒนาครอบครัวชีวิต” ไปให้คนในชุมชนหรือหมู่บ้านทำกิจกรรม**

จะเริ่มต้นอย่างไร? “ครูประถมในชนบทจะแก้ไขปัญหาได้ไหม ในเมื่อตนเองไม่มีอำนาจไม่มีบารมี แต่ในที่สุดก็คิดว่าถ้าตั้งใจจริงคงแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ โดยใช้หลักการให้การศึกษาแก่ชาวบ้าน” เป็นทั้งคำถามและคำตอบในห้วงคำนึง แต่ในฐานะที่ครูชบ ยอดแก้ว เป็นเลือดเนื้อเชื้อไขของบ้านน้ำขาว ความเป็นญาติพี่น้องในระบบความสัมพันธ์แบบเครือญาติในชนบทน่าจะเป็นสายสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงกันได้

บทสรุปของการเริ่มต้นการแก้ปัญหาความยากจนของครูชบ ยอดแก้ว ก็คือ “ถ้าจะแก้ไขปัญหาของคนอื่นให้ประสบผลสำเร็จ จำเป็นต้องแก้ที่ตัวเราให้ได้ก่อน ค่อยมุ่งไปแก้ที่คนอื่น และแหวดวงที่จะสามารถแก้ไขปัญหาได้ ก็เป็นแหวดวงบุคคลในการประถมศึกษาที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ด้วย” โครงการพัฒนาประสิทธิภาพบุคคล จึงเริ่มต้นกับ

นักเรียนโรงเรียนวัดน้ำขาวในตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2522 พร้อมกับการทดลอง “การออมทรัพย์แบบพัฒนาครอบครัวชีวิต” ด้วยวัตถุประสงค์ใหญ่ 3 ประการคือ เพื่อพัฒนาคนให้มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บทุกชนิดเน้นอนามัยส่วนบุคคล อนามัยสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาคนให้มีความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ เน้นการทำงานพื้นฐานอาชีพ เพื่อพัฒนาคนให้เป็นประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และมีคติเตือนใจว่า

“จะปลูกพืชต้องเตรียมดิน จะกินต้องเตรียมอาหารจะพัฒนาการต้องเตรียมประชาชน จะพัฒนาคนต้องพัฒนาจิตใจ จะพัฒนาใครต้องพัฒนาตนเองก่อน” และเชื่อว่า “ทำดียอมได้ดีทำชั่วได้ชั่วแต่ถ้าทำดีแล้วยังไม่ได้ดีไม่เป็นที่พำมิตาคอยดู แผ่นดินมีหูคอยฟัง”

โครงการพัฒนาประสิทธิภาพบุคคลยังต้องการสร้างเด็กหรือคนให้มีนิสัย 7 ประการ เช่น ต้องฝึกเด็กให้มีนิสัยพึ่งตนเอง มีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ไม่เห็นแก่ตัว ต้องฝึกเด็กให้รู้จักคิดวิจารณ์ และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล เป็นต้น เพื่อให้โครงการพัฒนาประสิทธิภาพบุคคลในโรงเรียนบรรลุเป้าหมายจึงต้องจัดกิจกรรมรองรับ

คือ โครงการอาหารกลางวัน โครงการสร้างวินัยนักเรียน โครงการอนุบาลในชนบท โครงการเกษตร โครงการสุขศึกษาสายการศึกษา โครงการสหกรณ์และการออมทรัพย์ เรียกชื่อว่า **การออมทรัพย์แบบพัฒนาครอบครัวชีวิต** “เงินจำนวนนี้จัดสวัสดิการให้ครูยิ้ม โดยเสียค่าบำรุงให้กลุ่มแล้วนำค่าบำรุงมาปันผลให้นักเรียน และจัดสวัสดิการให้ครูและนักเรียน คือนักเรียนป่วยเข้านอนโรงพยาบาลทางโรงเรียนต้องจ่ายค่าอาหารให้คนละ 30 บาท ไม่เกิน 15 คืน และนักเรียนเป็นตัวแทนไปทำกิจกรรมนอกโรงเรียน ทางโรงเรียนจ่ายค่าอาหารให้คนละ 30 บาท ครูไปราชการทางโรงเรียนเบิกเบี้ยเลี้ยงให้ตามสิทธิ สิ้นปีตัดเครื่องแบบแจกครูคนละ 2 ชุด”

ครูชบ ยอดแก้ว กล่าวถึงที่มาของกลุ่มออมทรัพย์และการพัฒนาหมู่บ้านว่า “หลังจากทำมาสักพัก ชาวบ้านเห็นว่า โรงเรียนมีเงินเยอะก็มาขอกู้ ผมบอกว่าไม่ได้ เพราะต้องเดินทางจากบ้านมาภูไกล สองยุ่งยากในการกู้กับครู ควรจะตั้งกลุ่มที่บ้านกันเลย ปลายปี 2525 ผมก็เริ่มออกให้ความรู้กับชาวบ้าน ตอนแรกคิดว่าในเขตโรงเรียนวัดน้ำขาวใน 5 หมู่บ้าน แต่พอเสนอสภาตำบล ก็บอกว่าเอาทั้งตำบลเลย ผมก็เลยเชิญเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีอนามัย พัฒนาการ เกษตร ตำรวจ มาช่วยคิดพัฒนาตำบล เพราะผมถามว่าเราทำงานเพื่อใคร เขาตอบว่า เพื่อประชาชนตำบลน้ำขาว ฉะนั้นเรามาทำร่วมกันไม่ต้องทำคนหนคนที่ ชาวบ้านจะสับสน”

ชบ ยอดแก้ว และมองเพื่อนร่วมปรึกษาหารือเพื่อขยายเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์

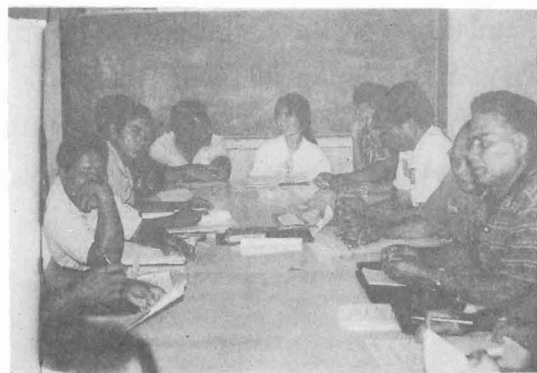
รณรงค์ชาวบ้านเข้าร่วมประชุม แบบ 4 กระทรงหลัก

การรณรงค์พัฒนาหมู่บ้านดำเนินการในตอนกลางคืนเพื่อไม่ให้กระทบกับเวลาทำงานของชาวบ้าน โดยออกไปร่วมประชุมวางแผนกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ทั้ง 11 หมู่บ้าน และกำหนดแผนงานไว้ดังนี้

วันที่ 5 ของทุกเดือน เวลากลางวันประชุมร่วมกับคณะกรรมการสภาตำบล (เวลา 14.30 - 16.30 น.)

วันที่ 5 ของทุกเดือน เวลากลางคืนประชุมชาวบ้านร่วมกับผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 (เวลา 19.30 - 22.30 น.)

วันที่ 6 ของทุกเดือน เวลากลางคืนประชุมชาวบ้านร่วมกับผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 1 (เวลา 19.30 - 22.30)

กลุ่มออมทรัพย์จากหมู่บ้านต่าง ๆ ในจังหวัดสงขลาร่วมประชุมเพื่อพัฒนาและช่วยเหลือกัน

กล่าวกันว่า ครูชบ ยอดแก้ว คิตรีเริ่มการประชุมชาวบ้านประจำเดือนตอนกลางคืนในรูปแบบของ 4 กระทรงหลัก โดยมีครู พัฒนาการตำบล เกษตรประจำตำบล กำนัน ชุดปฏิบัติการพิเศษของตำรวจประจำตำบลและสาธารณสุขตำบลเข้าร่วมด้วยเมื่อถึงปี พ.ศ. 2526 ก็สามารถจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ได้หมดทุกหมู่บ้าน “ชาวบ้านยอมรับในหลักการระดมเงินออมของสมาชิกคนละเล็กคนละน้อยมารวมไว้เพื่อให้สมาชิกกู้ยืมโดยผู้กู้ต้องเสียดอกเบี้ยให้แก่กลุ่ม และดอกเบี้ยทั้งหมดที่ได้ พอสิ้นปีก็จัดการปันผลหรือนำไปสร้างที่เป็นประโยชน์แก่หมู่บ้าน ทั้งต้องเข้าใจว่ากลุ่มออมทรัพย์เป็นกิจกรรมหนึ่งในโครงสร้างกิจกรรมออมทรัพย์แบบพัฒนาครบวงจรชีวิตนั่นเอง” ชาวบ้านต้องยอมรับและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการเป็นสมาชิก เช่น การจัดการเป็นไปในรูปแบบคณะกรรมการไม่น้อยกว่า 5 คน สมาชิกต้องสะสมเงินประจำเดือนอย่างน้อย 10 บาท อย่างมาก 100 บาท จะลดหรือเพิ่มเงินฝากได้เมื่อครบรอบปันผล สมาชิกกู้เงินได้บัญชีละ 1,000 บาท ผ่อนส่งไม่เกิน 10 เดือน โดยไม่ต้องเสียดอกเบี้ย แต่ต้องเสียค่าบำรุงร้อยละ 5 ต่อเดือน ในระบบผ่อนส่งเงินต้นพร้อมค่าบำรุงทุกเดือนในวันประชุมประจำเดือน เป็นต้น

เมื่อสมาชิกใหม่ของกลุ่มออมทรัพย์ตำบลน้ำขาวมีอายุครบ 1 ปี แล้ว ทุกคนมีสิทธิได้รับสวัสดิการตามกฎระเบียบของกองทุน ยิ่งเวลาผ่านไปเงินทุนของชุมชนยิ่งเติบโตส่งผลให้ตำบลน้ำขาวเป็นหมู่บ้านที่มีสวัสดิการและเศรษฐกิจโดยรวมดีตามไปด้วย ดังจะเห็นได้ว่าสมาชิกจะได้รับสวัสดิการเพิ่มขึ้นทุกปี เช่น สูตรสวัสดิการคนไข้ที่รักษาพยาบาลปี พ.ศ. 2531 - 2532 สมาชิกเบิกได้คืนละ 90 บาท ไม่เกินวงเงิน 1,800 บาทต่อปี

ปี พ.ศ. 2533 สมาชิกเบิกได้คืนละ 120 บาท ไม่เกินวงเงิน 2,400 บาทต่อปี สูตรสมาชิกถึงแก่กรรมกองทุนสวัสดิการช่วยงานศพปี พ.ศ. 2531 - 2532 ช่วยทำบุญงานศพ 1,100 บาท ปี พ.ศ. 2533 ช่วยทำบุญงานศพ 1,400 บาท เป็นต้น

โครงการสร้างกิจกรรมออมทรัพย์แบบพัฒนาครอบครัวชีวิตเป็นความสำเร็จที่เกิดขึ้นใน 11 หมู่บ้านของตำบลน้ำขาว จากจุดเริ่มต้นที่ชาวบ้านช่วยกันสะสมคนละเล็กคนละน้อยจากสมาชิกในหมู่บ้านขยายเป็นทุนก้อนใหญ่ของชุมชนทั้งตำบล กลายเป็นธนาคารหมู่บ้าน ที่ชาวบ้านสามารถพึ่งพิงทางเศรษฐกิจ นำไปใช้แก้ไขปัญหาที่เดือดร้อนเฉพาะหน้า สร้างฐานะตนเองให้ดีขึ้นได้ ปัจจุบันชาวบ้านที่เจ็บป่วยสามารถนำไปเสร็จไปเบิกเงินคืนจากกลุ่มได้ร้อยละ 90 การขยายทุนของชุมชนตำบลน้ำขาว ทำให้สามารถจัดตั้งเป็นสหกรณ์ร้านค้าสำหรับขายสินค้าราคาถูกกว่าร้านค้าทั่วไป สิ้นปีชาวบ้านยังได้รับเงินปันผลคืนด้วยและขยายโครงการรับซื้อยางพาราและผลผลิตของชาวบ้านแล้วรวบรวมไปขายให้แก่พ่อค้าหรือโรงงานในราคาสูงกว่าที่ชาวบ้านต่างคนต่างขาย พร้อมกับการจัดตั้งกองทุนยา ประจำหมู่บ้านอีก 11 กองทุน กองทุนบัตรสุขภาพอีก 11 กองทุน

ครูชบ ยอดแก้ว ยังอาศัยวัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวใต้ที่เรียกว่า “ขอแรง” มาปรับใช้ส่งเสริมการทำงานร่วมกันของชาวบ้าน โดยจัดตั้งเป็น “กลุ่มขอแรงงาน” (กลุ่มลงแขก) การขอแรงทำให้ทุนแรงงานที่หมุนเวียนไปพัฒนาสวนยางพาราและสวนผลไม้ของสมาชิก เพิ่มผลผลิตขึ้นอีกด้วย

เมื่อชาวบ้านดำเนินการด้วยตัวเองได้แล้ว ครูชบ ยอดแก้วและคณะกรรมการริเริ่มก็ถอน

ตัวออกมาโดยครูชบ ยอดแก้วบอกกับชาวบ้านว่า “ผมตายแล้วนะ” เพื่อให้ชาวบ้านพัฒนางานพัฒนากลุ่มกันต่อไป วันนี้ภาพของตำบลน้ำขาวเป็นไปดังคำกล่าวของ พิทยา ว่องกุล (2539) ในหนังสือเศรษฐกิจธรรมและอธิปไตยชุมชนไทย ตอนหนึ่งว่า “ภาพตำบลน้ำขาวที่เคยเสื่อมโทรมเต็มไปด้วยโจรผู้ร้าย จนเจ้าหน้าที่ตำรวจเตรียมจะส่งหน่วยปราบปรามพิเศษเข้ากวาดล้างอย่างเด็ดขาดกลับพลิกโฉมหน้าไปอีกด้านหนึ่งวงจรกิจกรรม ของชุมชนช่วยเสริมสร้างการพัฒนาเศรษฐกิจ สวัสดิการชีวิตและส่งผลกระทบทางด้านจิตใจสูงมาก ถึงขั้นหากมีการลักเล็กขโมยน้อยเกิดขึ้น ชาวบ้านน้ำขาวจะไม่เชื่อเลยว่าเป็นฝีมือคนภายใน หมู่บ้าน”

ครูชบ ยอดแก้ว ไม่ได้หยุดกิจกรรมที่ตัวเองสานต่อขึ้นเพียงในตำบลน้ำขาว แต่เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงในการเคลื่อนไหวร่วมคิดและสร้างเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์ชาวบ้านในจังหวัดสงขลาและจังหวัดอื่น ๆ ในภาคใต้ “ที่ผ่านมามีพระรูปหนึ่งจากจังหวัดตากสนใจมาก มาปักกลด 1 พรรษา เพื่อศึกษาหลักการ จากนั้นได้นำไปเผยแพร่ทุกแห่งที่ไปปักกลด มีกองทุนแล้วกว่า 100 ทุน ในหมู่บ้านต่าง ๆ ของจังหวัดตากการรับสมาชิกของกองทุนนั้น ต้องไหว้พระรับศีลและสาบานว่าจะทำดี หากไม่เช่นนั้นจะให้จับหาย ทำให้ประชาชนเชื่อมั่น กันมาก หากรัฐนำเรื่องกองทุนเผยแพร่ทุกหมู่บ้านเพื่อให้ประชาชนรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมการเผยแพร่วัฒนธรรมจะทำได้เร็วมากขึ้น” ครูชบ ยอดแก้ว กล่าวตอนหนึ่งในการประชุมสัมมนาระดมความคิดโครงการ “อาศรมความคิดแนวทางวัฒนธรรม” ที่จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ก้าวต่อไป : มหาวิทยาลัย ชาวบ้าน โดย ชาวบ้าน เพื่อ ชาวบ้าน

ูรรดาประสบการณ์ ความรู้และความสามารถในการพัฒนา ครอบคลุม ยอดแก้ว ได้ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนให้แก่ชาวบ้านองค์กรพัฒนาเอกชนและหน่วยงานราชการอย่างไม่มีเงื่อนไข โดยเฉพาะกิจกรรมออมทรัพย์แบบพัฒนาครอบครัวชีวิตนั้น หมู่บ้านอื่น ๆ ได้นำไปปรับใช้เพื่อสร้างกลุ่มออมทรัพย์และพัฒนาชุมชนในหลาย ๆ จังหวัดทั้งในภาคใต้และภาคอื่น ๆ วันนี้ครูชบ ยอดแก้วและองค์กรชาวบ้านได้รวมกันเพื่อถ่ายทอดการเรียนรู้การพึ่งตนเองในรูปแบบของชาวบ้านต่อชาวบ้านเพื่อชาวบ้านที่เรียกว่า “มหาวิทยาลัยชาวบ้าน” โดยได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิพัฒนาหมู่บ้าน สถาบันพัฒนาชนบทและองค์กรพัฒนาเอกชนอื่นๆ ที่วาดหวังไว้ว่าวันหนึ่งจะกลายเป็น “วิทยาลัยนานาชาติ” ที่มีเครือข่ายเชื่อมโยงเพื่อเกื้อกูลซึ่งกันและกันกับเพื่อนร่วมโลก

เกียรติคุณและรางวัลชีวิตใน ฐานะนักพัฒนา ของชาวบ้าน

ด้วยความเสียสละและพลังแห่งศรัทธาที่ครูชบ ยอดแก้วทุ่มเทให้กับการพัฒนาแบบ

ครอบครัวชีวิตเพื่อชาวบ้านร่วมแผ่นดินเกิดอย่างตำบลน้ำขาว อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา และองค์กรชาวบ้านอื่น ๆ ทั้งในภาคใต้และภาคอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตด้วยจึงได้ประกาศยกย่องให้เป็น “ผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรมด้านการพัฒนาท้องถิ่น” โดยเข้ารับพระราชทานรางวัลพระสิทธิดาตองคำ จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในปีพ.ศ. 2534 ต่อมาในเดือนสิงหาคมปีเดียวกัน มูลนิธิหมู่บ้านร่วมกับมูลนิธิไทยรัฐได้ประกาศเชิดชูเกียรติว่าเป็น “คนดีศรีสังคม” และเข้ารับรางวัลจาก ฯพณฯ ศาสตราจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์ ประธานองคมนตรี และปีพ.ศ. 2538 ได้รับรางวัลอนุสรณ์สงขลานครินทร์จากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในฐานะผู้อุทิศตนทำประโยชน์แก่ชุมชนในภาคใต้

ชบ ยอดแก้ว : ครูผู้สร้างกลุ่มออมทรัพย์แบบพัฒนาครอบครัวชีวิต จากตำบลน้ำขาว อ.จะนะ จ.สงขลา

อันเป็นไปดังคำประกาศเกียรติคุณ ใน
พิธีพระราชทานรางวัลพระลิตธิธาดาทองคำ
ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ต่อครูชบ ยอด
แก้วที่ว่า

“นายชบ ยอดแก้ว อาจารย์ใหญ่โรงเรียน
วัดน้ำขาวใน อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา เป็นผู้มีความตั้งใจแน่วแน่และเสียสละอย่างสูง ทุ่มเท
ความคิด จิตใจให้กับการพัฒนาตำบลน้ำขาว
อย่างจริงจัง โดยอาศัยเวลานอกราชการหลังโรงเรียน
เลิกไปจนถึงคืน เดินทางไปเข้าร่วมประชุม
กับชาวบ้านเพื่อรณรงค์ให้ชาวบ้านหันมาแก้ไข
ปัญหาความยากจน ปัญหาหมู่บ้านเสื่อมโทรม

และต้องการพัฒนาจิตสำนึกชาวบ้านให้เลิกละ
อบายมุข มีขันติธรรมในการอยู่ร่วมกัน และ
พัฒนาหมู่บ้านบนหลักการพึ่งตนเอง”

“ทักษิณคดี” เชื่อและภาคภูมิใจในความ
เป็นครูชบ ยอดแก้ว-คนดีศรีสังคม ผู้เป็นดัง
สายธารที่นำเอาความเสียสละและความเอื้ออาทร
ต่อเพื่อนมนุษย์ไหลบ่าไปยังที่ต่าง ๆ เหมือน
สายน้ำที่ไม่มีวันเหือดหาย

และเชื่ออีกว่าจะเกิดสายธารใหม่ ๆ
เยี่ยงครูชบ ยอดแก้ว ทั้งในภาคใต้ และส่วน
อื่น ๆ ของประเทศไทยอย่างหนุนเนื่อง ณ
เบื้องหน้าและเบื้องนี้ ☆